GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ו, 2026
מספר השאלון: 34215
שם התלמיד/ה: _____

אזרחות

שאלון 34215: עקרונות ורשויות (מסלול גמיש)

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון – (3×9) – 27 נקודות
פרק שני – (2×24) – 48 נקודות
פרק שלישי – (1×25) – 25 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
ד. הוראות מיוחדות: אין.
יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.
בהצלחה!

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (27 נקודות)

ענו על שלוש מן השאלות 1–4 (לכל שאלה – 9 נקודות).
בכל תשובה כתבו שניים–שלושה משפטים לפחות.

1. חוק שעות עבודה ומנוחה / חוק יסודות המשפט

(9 נקודות)

הציגו אחד משני החוקים האלה:

– חוק שעות עבודה ומנוחה

– חוק יסודות המשפט

(9 נקודות)

2. אי־תלות הרשות השופטת

(9 נקודות)

הציגו את אחד משני הכללים המבטיחים את אי־תלותה (עצמאותה) של הרשות השופטת:

– אופן בחירת שופטים

– תנאי העסקת שופטים

(9 נקודות)

3. עקרון הכרעת הרוב

(9 נקודות)

הציגו את עקרון הכרעת הרוב.

הציגו הצדקה אחת לקיומו של עקרון הכרעת הרוב במשטר דמוקרטי.

(9 נקודות)

4. אחריות ממשלתית משותפת ואחריות מיניסטריאלית

(9 נקודות)

הציגו הבדל אחד ונקודת דמיון אחת בין שני סוגי האחריות:

– אחריות ממשלתית משותפת

– אחריות מיניסטריאלית

(9 נקודות)

פרק שני (48 נקודות)

ענו על שתיים מן השאלות 5–7 (לכל שאלה – 24 נקודות).

5. עסקת הגז עם מצרים

(24 נקודות)
(ראו בנספח: שאלה 5)

– ציינו והציגו איזו פנייה מן הפניות בהכרזת העצמאות באה לידי ביטוי בדברי הישראלי בעל התפקיד הבכיר.
– צטטו מן הקטע משפט שממנו לומדים כי פנייה זו באה לידי ביטוי בקטע.
– הסבירו כיצד פנייה זו באה לידי ביטוי במשפט שציטטתם.

(24 נקודות)

6. העתקות בבחינות הבגרות

(24 נקודות)
(ראו בנספח: שאלה 6)

– ציינו והציגו את תפקיד הממשלה שבא לידי ביטוי בהתמודדות של משרד החינוך עם תופעת ההעתקות.
– צטטו מן הקטע משפט שממנו לומדים כי תפקיד זה בא לידי ביטוי בקטע.
– הסבירו כיצד תפקיד זה בא לידי ביטוי במשפט שציטטתם.

(24 נקודות)

7. שרים שהתעלמו מן השאילתות

(24 נקודות)
(ראו בנספח: שאלה 7)

– ציינו והציגו את תפקיד הכנסת שנפגע, על פי הטענה.
– צטטו מן הקטע משפט שממנו לומדים כי תפקיד הכנסת הזה נפגע.
– הסבירו כיצד תפקיד זה של הכנסת באה לידי ביטוי במשפט שציטטתם.

(24 נקודות)

פרק שלישי (25 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 8–9.
שימו לב: בחלק הראשון של כל שאלה (הצגת המושג) ענו על פי מה שלמדתם, ולא על פי הקטע.

---

8. הגישה הסוציאל־דמוקרטית – ממדאני בניו יורק

(25 נקודות)
(ראו בנספח: שאלה 8)

קראו את הקטע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

– הציגו את הגישה הכלכלית־חברתית: הגישה הסוציאל־דמוקרטית.
– צטטו מן הקטע משפט אחד (או יותר) המאפיין את הגישה הסוציאל־דמוקרטית.
– הסבירו כיצד הגישה הסוציאל־דמוקרטית באה לידי ביטוי במשפט שציטטתם.

(25 נקודות)

9. עקרון הפרדת הרשויות – העתירה נגד ההשתלטות על העיר עזה

(25 נקודות)
(ראו בנספח: שאלה 9)

קראו את הקטע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

– הציגו את עקרון הפרדת הרשויות.

– צטטו מן הקטע משפט אחד (או יותר) המתייחס לעקרון הפרדת הרשויות.

– הסבירו כיצד עקרון הפרדת הרשויות בא לידי ביטוי במשפט שציטטתם.

(25 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-www.guyai.co.il · GuyAI

נספח – הקטעים

שאלה 5

בחודשים האחרונים נחתמה עסקת הייצוא הגדולה ביותר בתולדות המדינה. בעסקה זו סוכם כי ישראל תמכור גז טבעי למצרים.

ישראלי בעל תפקיד בכיר המעורב בעניין מסר כי מדובר בעסקה החשובה והמשמעותית ביותר בתולדות משק הגז בישראל, וכי עסקה זו תגביר את היציבות באזורנו. הבכיר הוסיף ואמר כי הוא סבור שעסקה זו תתרום לחיזוק הקשרים של ישראל עם מדינות נוספות באזור, ולא רק עם מצרים.

בסדרת כתבות שפורסמו באחד העיתונים בישראל נטען כי בחודשים האחרונים הציבו המצרים כוחות צבא בקרבת הגבול עם ישראל. עוד פורסם בעיתונות כי ארצות הברית הפסיקה לעקוב אחרי הימצאותו של הצבא המצרי בגבול עם ישראל, כפי שעשתה עד לאחרונה. עקב כך אותו העיתון דורש מן הממשלה שתבחן מחדש את העסקה שנחתמה, לפני שתאשר אותה סופית.

שאלה 6

כמו במדינות רבות בעולם, גם בישראל ניכרת תופעה של העתקות בבחינות הבגרות עצמן ובעבודות בכתב שמגישים תלמידי בית הספר. כדי להתמודד עם התופעה, אגף הבחינות במשרד החינוך פועל זה כמה שנים לאיתור העתקות בעבודות שנכתבו והוגשו במסגרת מטלות הבגרות, ובין השאר נעזר לצורך זה בבינה מלאכותית.

כמו כן, כדי לשמור על טוהר הבחינות, אגף הבחינות במשרד החינוך שוקל להציב מצלמות לצורך השגחה בכיתות בעת שבחינות הבגרות נערכות. עם זאת, יש החוששים שהצבת מצלמות מעקב בזמן הבחינה עלולה להוות פגיעה באחת מזכויות האדם הבסיסיות.

שאלה 7

על פי תקנון הכנסת, על כל אחד מנציגי הממשלה חלה חובה לענות על שאילתות המוגשות לו בענייני משרדו.

לאחרונה הועלתה טענה בכנסת כי שרים רבים התעלמו מן השאילתות. על פי הטענה, מצב זה מנע מחברי הכנסת למלא את אחד התפקידים החשובים שלהם. אחד מחברי הכנסת אף הציע לקדם הצעת חוק שתאפשר הטלת סנקציות על שרים שלא יענו בתוך חודש על השאילתות שהוגשו להם.

שאלה 8

"ניו יורק יקרה מדי, זוהרן יוריד מחירים ויהפוך את החיים לקלים יותר". כך נכתב בכותרת האתר של זוהרן ממדאני, המועמד שנבחר לראשות עיריית ניו יורק בבחירות האחרונות. במרכז מסע הבחירות שלו עמדו כמה סוגיות שאחת מהן היא בעיית יוקר המחיה בעיר.

ממדאני הבטיח לעצור את עליית שכר הדירה בעיר, לקבוע כי החינוך לילדים עד גיל 6 יהיה חינם ולהסב נתיבי תחבורה רבים בעיר לתחבורה ציבורית. על השאלה כיצד יממן את הצעדים שהבטיח, הוא ענה: "נטיל מיסים על התאגידים ועל העשירון העליון".

לפי דיווח של סוכנות הידיעות בלומברג, כשני שלישים מתושבי העיר מתגוררים בדירות שכורות. יותר מ־65,000 משקי בית מרוויחים 100–300 אלף דולר בשנה ומשלמים כשליש מהכנסתם עבור שכר דירה. כמובן מחירי הדיור מכבידים גם על בעלי הכנסה נמוכה, שכן בשנים 2020–2025 עלו מחירי השכירות בברוקלין ביותר מ־40 אחוזים. הבעיה בתוכנית היא שצעדי המיסוי האלה אינם בתחום סמכותו של ראש עיריית ניו יורק. כדי לנקוט צעדים כאלה, דרושה תמיכה של בית המחוקקים של מדינת ניו יורק ושל המושלת קת'י הוקול. הוקול נשאלה על כך ישירות בריאיון שנערך עימה בטלוויזיה, וענתה בהחלטיות שהיא אינה מתכוונת להעלות מיסים. המושלת, חברת המפלגה הדמוקרטית, הביעה תמיכה בממדאני, אך היא מתנגדת לצעדי המיסוי שהוא מציע, ולכן הוא לא יוכל לגייס את רוב הסכום הדרוש להגדלת תקציב העיר.

שאלה 9

בחודש אוגוסט 2025 החליטה הממשלה לערוך השתלטות צבאית על העיר עזה. בעקבות החלטה זו הוגשה נגד הממשלה עתירה לבג"ץ ובה דרישה מבג"ץ שיורה לממשלה לבטל את ההחלטה בשל החשש שהשתלטות זו תסכן את חיי החטופים המוחזקים בעזה.

בג"ץ דחה את העתירה בנימוק זה:

"בענייננו, מהעתירה עצמה עולה כי ועדת השרים ערכה דיון ממושך בהצעת הממשלה, ובמהלכו נשמעה עמדת גורמי הביטחון והובעו כלל החששות העומדים בבסיס עתירה זו, ובהם השלכות השתלטות זו על השחיקה של משרתי כוחות הביטחון, על מצב המשק הישראלי, על המצב ההומניטרי ברצועת עזה ועל גורלם של החטופים המוחזקים בידי ארגון הטרור חמאס. אשר על כן, משוועדת השרים שקלה את כלל השיקולים הרלוונטיים, אין מקום להתערבותנו בהחלטה שהתקבלה.

וכפי שנזדמן לי לציין בהקשר דומה רק לאחרונה:

'לבית משפט זה אין כלים לערוך את האיזון בין כלל השיקולים הנדרשים לצורך קבלת ההחלטה בנושא, וממילא אין מקום שנעשה כן. בהתאם לכך סבורני כי משעה שגורמי הרשות המבצעת שמעו את כלל גורמי המקצוע הרלוונטיים ושקלו את כלל השיקולים הנדרשים לנושא, אין מקום להתערבות שיפוטית בהחלטה שהתקבלה בעקבות כך. יתר על כן, עצם קיום הדיון בעתירה עלול ליצור רושם מוטעה בנוגע להתערבותו של בית משפט זה בסוגיות מעֵין אלה, ומכאן שראוי לדעתי להימנע מקיום דיון כאמור' ". (בג"ץ 25–03–3031, כהן נ', ממשלת ישראל, 10/4/2025)

בית המשפט הוסיף: "בפסק דינו של בית משפט זה בעניין מטה המשפחות, ...הובהר כי כאשר עסקינן בענייני ביטחון המדינה ויחסי החוץ שלה... [כאשר] החלטה המצויה בגרעין הקשה של שיקול הדעת המסור לרשות המבצעת, אשר לבית משפט זה אין הכלים להתערב בו. מטעם זה סבורני כי יש מקום שנדחה את העתירה על הסף, גם ביחס לסעד החלופי שלו עתרו העותרים".
(מתוך: פסק דין בג"ץ 25–09–1391)

כל הבגרויות באזרחות עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/civics